

CEHOV.

SPECTACOL ÎN DOUĂ ACTE

Ar fi foarte greu să imprim spectacolului „Cehov”, jucat la Teatrul „Mihai Eminescu”, în ultima zi a ClassFestului, de către studenții din anul IV ai Institutului de Teatru „Boris Șciukin” din Rusia, un mesaj unic. Cu toate acestea, impresiile îmi erau clare, nicio replică și niciun alt detaliu nu m-au încurcat: clasic, fără confuzii, fără exagerări, fără abateri nemotivate de la text, acest spectacol a fost o adevărată încercare pentru actori, patru la număr (Maksim Turanțev, Asia Domskaia, Serghei Șatalov, Angelina Rimașevskaia), care au trebuit să treacă de la cea mai patetică stare de tristețe la ludicul glumelor și al replicilor ridicole.

ERA O TÂNĂRĂ ÎNDRĂGOSTITĂ DE IVANOV,
PLINĂ DE SPERANȚA CĂ ÎL VA PUTEA SCOATE DIN
PLICTISEALĂ PRIN DRAGOSTEA PE CARE I-O POARTĂ.

Cristina DICUSAR

anul II, Universitatea Academiei
de Științe a Moldovei

Altfel spus, spectacolul era alcătuit din două părți distincte: în actul întâi s-a jucat o dramă după piesa lui Cehov „Ivanov”, din care s-a extras o bună parte din replici și personaje; în actul al doilea – „Jubileul” – un vodevil, de același autor. Așadar, actorii trebuiau să joace și comedie, și tragedie în același spectacol.

Comun pentru ambele acte a fost schimbul neconținut de monologuri, dat fiind faptul că personajele erau foarte bine conturate și autosuficiente. Ele își jucau propriul spectacol, aparte, creând impresia că tot ce se întâmplă pe scenă nu este decât un accident.

În actul întâi puținele decorații și costumația nu-mi spuneau decât că acțiunea se petrecea la începutul secolului al XX-lea. Se începea printr-un monolog al protagonistului, *Ivanov* – un scriitor aflat într-o stare de plictiseală și melancolie latentă. El nu făcea decât să se lamenteze într-un mod, desigur, foarte inteligent, găsind ușor cuvintele care să-i dea plictiselii sale numeroase nuanțe. Apoi *Ana*, soția lui Ivanov, care a renunțat la religia și familia ei pentru a se putea căsători, acum foarte bolnavă, singură și la fel de plictisită, lipsită de orice atenție din partea soțului și, în definitiv, ignorată. Doar *medicul* – un bărbat nu atât plictisit, cât plictisitor – balansa între cei doi soți propagându-și agresiv filosofia de viață și vorbind mereu despre cum ar fi trebuit să se comporte Ivanov cu Ana. *Șura*, personajul care mi-a plăcut mai ales prin faptul că era departe de stările celorlalți și, mai mult, le și judeca, era o tânără îndrăgostită de Ivanov, plină de speranța că îl va putea scoate din plictiseală prin dragostea pe care i-o poartă. Până la urmă, Ana moare. Șura îl convinge pe Ivanov să se însoare cu ea, dar începe și ea să obosească, să se plictisească. De aceea, probabil fără să găsească alte soluții, Ivanov se împușcă tocmai înainte de nuntă.

Spectacolul acesta se joacă pe un ton grav și patetic, primului act lipsindu-i cu desăvârșire ironia. Soluția este

propusă de Șura, care rămâne singura ce ne reproșează această gravitate și seriozitate care plictisește: „Mă miră cu-adevărat răbdarea voastră, domnilor! Chiar nu vă plictisiți șezând așa? Chiar și aerul a încremenit de urât. Vorbiți și voi ceva, amuzați doamnele, mișcați-vă! (...) Ascultați, voi doar ați vrea să fiți pe plac, de ce atunci nu vă străduiți să plăceți? Ah, domnilor! Voi toți sunteți anapoda, anapoda, anapoda!...”

Al doilea act a contrastat cu primul. Decorațiile erau alcătuite de mobile luxoase, iar costumele subliniau grotescul personajelor. Acestea, la fel, se lamentau, însă într-un mod hazliu și ridicol. *Hirin Kuzma Nikolaevici*, contabilul băncii, care nu dormise de câteva zile, bolnav, avea nevoie de liniște pentru a-și termina raportul. Avea un păr atât de zburlit, încât îmi sugera pe dată ideea de disperare. Îl tot ruga pe Șipucin, directorul băncii, să îl lase să lucreze și să nu-i mai critice îmbrăcămintea și atitudinea negativă față de femei și distracții – lucruri în care el vedea doar o modalitate de a-și irosi banii. Pe de altă parte, *Șipucin*, un oportunist, care dădea impresia unui mincinos ordinar, puțin obișnuit cu orice fel de lucru asiduu, aștepta cu nerăbdare să înceapă banchetul cu ocazia jubileului băncii pentru a putea sta cu doamnele pe care le invitase. Îmbrăcat la modă, dar vorbind bâlbâit și rârit, era un personaj de un contrast elegant. Îmbrăcămintea i se opuneau replicile lui grotești, spuse cu

ÎMBRĂCĂMINTEI I SE OPUNEAU REPLICILE LUI GROTEȘTI, SPUSE CU O VOCE APROAPE PLÂNGĂREĂȚĂ. SE ÎNTREVEDEA PRINTRE REPLICI FRICA DE A FI PRINS CU VREO ESCROCHERIE.

o voce aproape plângăreăță. Se întrevedea printre replici frica de a fi prins cu vreo escrocherie. De aici și fraza pe care o repeta mereu: „Totul ar fi fost bine de n-aș fi fost eu Șipucin”. Oricând era gata să facă orice ca să scape de atențiile soției sale, *Tatiana* (Asia Domskaia), care venise dintr-o lungă călătorie și avea o poftă uimitoare de vorbă: vorbea cu atâta patos și atât de mult încât ajunsese să îi deconspire complet toate afacerile, recunoscuse să o flirtat în tren, cum a scăpat-o pe sora ei, cum cineva s-a împușcat – un întreg thriller cu elemente melodramatice. Însă asta nu-l preocupa pe Șipucin. Toți încercau să o convingă să plece. Și, pe deasupra, *doamna Mercutkina* – o bătrânică aproape la fel de vorbăreăță ca și Tatiana, caracterizată de Șipucin drept „babă ex-tra-or-di-nar de ticăloasă”, îi cerea neconținut compensație pentru soțul ei scos din funcție, astfel încât, doar ca să scape de ea, Șipucin îi dădu o sumă de bani. În tot acest târâboi, bolnavul și obositul Hirin încerca să-și scrie raportul.

O inovație regizorală care mi-a plăcut a fost faptul că, în timp ce personajele își rosteau monologurile, se opreau în mijlocul frazei și spuneau: „Muzical!” – începea melodia, dar ei nu cântau, ci își continuau fraza pe aceeași tonalitate – efectul nu se lăsa așteptat, personajele arătau mai amuzante, iar ridicolul, creat de toată această încurcătură, se armoniza. Actorii se mișcau aproape dansând pe scenă.

Pentru mine a fost unul dintre puținele spectacole la care nu m-a deranjat nimic, pentru că nimic nu era în plus. Iar această antiteză între primul și al doilea act a creat o simetrie aproape geometrică, regizorul reușind să reinterpreteze două opere deja clasicizate și să plăsmuiască ceva cu adevărat original.

ORICÂND ERA GATA SĂ FACĂ ORICE CA SĂ SCAPE DE ATENȚIILE SOȚIEI SALE, TATIANA, CARE VENISE DINTR-O LUNGĂ CĂLĂTORIE ȘI AVEA O POFTĂ UIMITOARE DE VORBĂ.

